

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: V. J.
bytem X

zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2018, č. j. JMK 138174/2018,
sp. zn. S-JMK 135462/2018/OD/VW,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2018, č. j. JMK 138174/2018, sp. zn. S-JMK 135462/2018/OD/VW, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy, ze dne 7. 9. 2018, č. j. 227039/2016-11, **se zrušuje**.
- III. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **9 800 Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2018, č. j. JMK 138174/2018, sp. zn. S-JMK 135462/2018/OD/VW (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy, ze dne 7. 9. 2018, č. j. 227039/2016-11 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla (dříve správní delikt provozovatele) podle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel motorového vozidla RZ: X v rozporu s ust. § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu.
3. Automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy bylo zjištěno, že dne 1. 9. 2016 v 20:02 hod. v Rajhradě, na ul. Stará pošta, sil. III/42510 v 1,1 km, neustanovený řidič výše uvedeného vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, když mu byla v místě, kde je stanovena nejvyšší dovolená rychlost na 50 km/h, naměřena rychlost jízdy 67 km/h (bez zohlednění odchylky měřicího zařízení ± 3 km/h), čímž tento řidič porušil ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, což vykazuje znaky přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona.
4. Za spáchání daného přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

5. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení, přičemž dospěl k závěru, že podané odvolání není důvodné. V tomto ohledu žalovaný předně poukázal na skutečnost, že ve věci bylo podáno pouze blanketní odvolání, které nebylo ani na výzvu doplněno. Následně se žalovaný zabýval tím, zda bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem.
6. K tomu žalovaný zejména uvedl, že žalobce byl jako provozovatel vozidla vyzván k tomu, aby prvostupňovému správnímu orgánu sdělil údaje umožňující identifikaci řidiče nebo uhradil určenou částku. Přestože žalobce na danou výzvu reagoval, identifikoval jako řidiče vozidla osobu, která své písemné doznání ke spáchání přestupku odmítla doložit podáním opatřeným úředně ověřeným podpisem, pročež bylo podezření na spáchání přestupku neustanoveným řidičem vozidla v souladu se zákonem odloženo.

7. K zahájení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla pak došlo do dvou let od spáchání přestupku, čímž byla zákonem o silničním provozu stanovena lhůta k jeho projednání dodržena [s odkazem na přechodná ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále je „nový přestupkový zákon“]. K vydání rozhodnutí o přestupku došlo v souladu se zákonnými podmínkami pro uplatnění sekundární odpovědnosti provozovatele vozidla, a to na základě skutkového stavu věci, který byl zjištěn bez důvodných pochybností. Pokuta pak byla uložena na samotné spodní hranici stanovené zákonem.

III. Žaloba

8. V žalobě bylo namítáno, že prvostupňový správní orgán neprovedl řádnou úvahu o výši uložené pokuty, resp. nezohlednil polehčující okolnosti případu, které ze spisové dokumentace vyplývaly. Konkrétně žalobce poukázal na skutečnost, že jednání nemělo za následek dopravní nehodu či újmu na životě, zdraví nebo majetku, což je třeba zohlednit ve vztahu k závažnosti a způsobu spáchání přestupku. Ke spáchání přestupku navíc došlo za dobré viditelnosti a dobrého počasí.
9. Stejně tak správní orgány nezohlednily možnost využití institutu mimořádného snížení pokuty či upuštění od uložení správního trestu, přestože se jedná o příznivější právní úpravu ve smyslu ust. § 112 odst. 3 nového přestupkového zákona. Z výroku prvostupňového rozhodnutí ostatně nevyplývá, že bylo naplnění podmínek pro aplikaci uvedených institutů zohledněno, přestože pro to byly splněny zákonné podmínky, a to s ohledem na skutkové okolnosti případu.
10. Kromě toho žalobce poukázal na skutečnost, že úhrada pokuty a nákladů správního řízení byla neoprávněně rozdělena, tedy stanovena pod různým variabilním symbolem, což nemá oporu v zákoně. Požadavek na úhradu dotčených částek bezhotovostním převodem je navíc pro žalobce spojen s vyššími náklady, a to v důsledku bankovních poplatků.
11. Následně žalobce zpochybnil závěr o tom, že obecní policie byla oprávněna provádět v daném místě měření rychlosti. Konkrétně argumentoval tím, že měření rychlosti automatizovaným technickým prostředkem nebylo zveřejněno, což je v rozporu s požadavky stanovenými dotčenou právní úpravou.
12. Žalobce rovněž namítal, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, neboť nebyl vyrozuměn o tom, že podezření o spáchání přestupku neznámého řidiče vozidla bylo odloženo. Podle žalobce se jedná o vadu řízení, která mu znemožnila, aby se proti odložení věci bránil zásahovou žalobou, resp. domáhal se uplatnění odpovědnosti samotného řidiče vozidla.
13. Prvostupňový správní orgán měl dále pochybit v tom, že ve výroku rozhodnutí o přestupku neuvedl formu zavinění, což je jednou z jeho obligatorních náležitostí. Přestože se v nyní projednávané věci jednalo o formu objektivní odpovědnosti, mělo být ve výroku uvedeno, že žalobce se přestupku dopustil nezaviněně.
14. Žalobce byl navíc uznán vinným ze spáchání správního deliktu, který jako typ protiprávního jednání již neexistuje, neboť je považován za přestupek podle nového přestupkového zákona. Jedná se o dva různé typy protiprávního jednání, které nelze navzájem zaměňovat.

15. Kromě toho žalobce namítal, že správní orgány se dostatečně nezabývaly tím, zda bylo měření rychlosti provedeno automatizovaným technickým prostředkem. Z prvostupňového a napadeného rozhodnutí není zřejmé, jakými znaky musí dané zařízení disponovat, aby mohlo být považováno za „automat“. Stejně tak v tomto ohledu nebylo provedeno žádné dokazování či srovnání s jinými rychloměry. Je třeba rozlišovat mezi automatizovaným technickým prostředkem bez lidské obsluhy a rychloměrem, který pracuje pouze v automatizovaném režimu.
16. V této souvislosti se žalobce odkázal na stanovisko ČMI ze dne 20. 4. 2018. Současně navrhl, aby byl proveden důkaz návodem k obsluze rychloměru RAMER, ze kterého je zřejmé, že měřicí zařízení je policisty nastavováno. Přestože žalobce na daný podklad odkazoval již ve správním řízení, nebylo na jeho návrh důkazu nijak reagováno. Použitý rychloměr však podle žalobce není automatem, což je nutnou podmínkou pro uplatnění sekundární odpovědnosti provozovatele vozidla.
17. O tom podle žalobce svědčí rovněž stanovisko Ministerstva dopravy pod sp. zn. 102/2013-160-OST/4, podle kterého nelze považovat rychloměr za automatizované technické zařízení, pakliže se v místě měření nacházejí policisté, kteří některá vozidla zastavují. Tato skutečnost nebyla dokazováním vyvrácena.
18. Žalobce současně poukázal na skutečnost, že znakem přestupku provozovatele vozidla bylo v době od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 rovněž zavinění, což mělo být v jeho prospěch zohledněno. V této souvislosti žalobce zdůraznil, že nelze vycházet z čl. CCLVII zákona č. 183/2017 Sb., neboť stanovuje účinnost daného právního předpisu od 1. 7. 2017 v rozporu s pravidly pro publikaci právních předpisů a legisvakancí lhůtou stanovenou zákonem. Žalobce navíc nemohl spáchání jednání majícího znaky přestupku řidičem vozidla nijak zabránit.
19. K tomu žalobce rovněž zpochybnil samotnou existenci přestupkové odpovědnosti s tím, že odpovědnost za přestupek provozovatele vozidla již zanikla (prekluze), a to v důsledku nutnosti použití příznivější právní úpravy obsažené v novém přestupkovém zákoně. Podle názoru žalobce nelze v tomto směru argumentovat právní úpravou obsaženou v ust. § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona, neboť je v rozporu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, a to také proto, že zákon o silničním provozu zakotvuje pouze lhůtu k zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla.
20. Měření rychlosti navíc proběhlo v úseku, který nebyl za tímto účelem vyznačen speciálním dopravním značením začátku a konce daného způsobu měření rychlosti. V důsledku toho nebyl řidič vozidla nijak informován o tom, že v daném místě je měřena rychlost automatizovaným technickým prostředkem, přičemž tyto skutečnosti nejsou dohledatelné ani na internetu.
21. Závěrem žalobce rovněž namítal, že mu nebyly na žádost poskytnuty údaje o oprávněné úřední osobě, čímž mu bylo v podstatě znemožněno namítat její podjatost, kterou žalobce dovozoval z toho, že má k jeho zmocněnci negativní citový vztah. Konkrétně žalobce argumentoval tím, že zmocněnec vystupuje v řadě přestupkových řízení, ve kterých je ze strany dané úřední osoby verbálně dehonestován. Za účelem prokázání tohoto tvrzení žalobce navrhoval provést důkazy písemnostmi, které byly úřední osobou vyhotoveny.

22. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené a prvestupňové rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
23. Současně žalobce spolu s právním zástupcem vyslovili nesouhlas s tím, aby byly jejich osobní údaje zveřejňovány na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu, včetně požadavku na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.

IV. Vyjádření žalovaného

24. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 9. 1. 2019 uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Pokud se jedná o uplatněné žalobní námitky, žalovaný předně uvedl, že pokuta byla uložena na samotné spodní hranici zákonné sazby, přičemž v řízení nevyšly najevo žádné polehčující okolnosti, které by měly být v úvaze správního orgánu dále zohledněny. Stejně tak žalovaný nepovažoval za důvodnou námitku týkající se rozdělení plateb, kterou ji označil za účelovou, resp. založenou na hypotetické situaci. Ve vztahu k provedení měření rychlosti bylo podle žalovaného ve správním řízení spolehlivě zjištěno, že byl k měření použit způsobilý rychloměr, a to v místě, které nemusí být dopravním značením označeno.
25. Žalovaný dále uvedl, že mu je z úřední činnosti známa osoba označená žalobcem jako řidič vozidla. Jedná se o neexistující osobu, se kterou tak nemohlo být řízení ve věci přestupku zahájeno, čehož si žalobce musel být vědom.
26. Žalovaný dále připomněl, že v nyní projednávané věci se jedná o přestupek provozovatele vozidla, který je založen na principu objektivní odpovědnosti, pročez se míra zavinění neposuzuje a není ho tak třeba uvádět ve výroku rozhodnutí o přestupku. Novelou dotčené právní úpravy poté nedošlo ke změně či zrušení dané skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla, ale pouze k terminologické změně, což nemá na právní kvalifikaci žádný vliv.
27. Ze správního spisu podle žalovaného jednoznačně vyplývá, že měření rychlosti proběhlo za pomoci rychloměru, který je automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy. Pokud by se žalobce sám nebo v zastoupení účastnil ústního jednání, mohl se s příslušným typem rychloměru a související dokumentací seznámit. Podstatná je však okolnost, že daný rychloměr fungoval po nastavení bez lidské obsluhy, o čemž nebyly dány žádné pochybnosti.
28. Stejně tak žalovaný považoval za nedůvodnou namítanou existenci zavinění, a to s odkazem na zpochybnění účinnosti zákona č. 183/2017 Sb. Co se týče institutu mimořádného snížení pokuty, správní orgány nejsou povinny zdůvodňovat, proč k jeho aplikaci nepřistoupily, resp. že v tomto směru nebyly splněny zákonem stanovené podmínky.
29. Pokud se jedná o právní úpravu promlčecích dob obsaženou v novém přestupkovém zákoně, žalovaný odkázal na ust. § 112 odst. 2 téhož zákona a na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které tato právní úprava není pro pachatele příznivější. Údaj o tom, kdo bude o podaném odvolání rozhodovat, žalobce obdržel současně s doručením napadeného rozhodnutí, v důsledku čehož nebyla podle žalovaného jeho možnost namítat podjatost oprávněné úřední osoby nijak dotčena.

30. Z uvedených důvodů žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

31. Ve správním spisu se nachází policejní dokumentace, jejíž součástí je oznámení přestupku, záznam přestupku, karta vozidla RZ: X, v rozhodné době platný ověřovací list rychloměru Ramer 10 T a stanovisko PČR ohledně schválení úseků pro stacionární měření rychlosti Městské policii Židlochovice ze dne 5. 6. 2015 (dále je „stanovisko PČR“).
32. Na základě těchto podkladů byl žalobce jako provozovatel vozidla přípisem ze dne 7. 9. 2016 vyzván k úhradě určené částky nebo sdělení údajů umožňujících identifikaci řidiče vozidla. V této souvislosti žalobce zaslal prvostupňovému správnímu orgánu písemné vyjádření, ve kterém za řidiče vozidla označil pana X.
33. V této souvislosti prvostupňový správní orgán zaslal označené osobě písemné předvolání k podání vysvětlení, na což bylo dne 16. 2. 2017 reagováno vlastnoručně podepsaným písemným sdělením pana X, ve kterém bylo uvedeno, že se ke spáchání přestupku přiznává. Nemyslí si však, že by měl být postihován, neboť v danou dobu vezl raněné zvíře k lékaři. Dále odmítl vypovídat. Prvostupňový správní orgán následně písemně vyzval pana X k doplnění podání opatřeného úředně ověřeným podpisem, na což bylo danou osobou reagováno způsobem, že výzvě správního orgánu nevyhoví.
34. Ve správním spisu se poté nachází rovněž úřední záznam ze dne 12. 1. 2017 a další podklady, ze kterých mimo jiné vyplývá, že pan X byl uváděn jako řidič vozidla také v jiných přestupkových věcech, přičemž na doručovací adrese není uveden na zvonku budovy, protože jsou mu písemnosti doručovány pouze vhozením do poštovní schránky, na které je jeho jméno uvedeno.
35. Prvostupňový správní orgán poté vydal usnesení ze dne 20. 3. 2017, č. j. 227039/2016, kterým bylo řízení ve věci podezření na spáchání přestupku uvedenou osobou odloženo. Následně byl vydán příkaz ze dne 20. 3. 2017 (doručen téhož dne), proti kterému žalobce podal prostřednictvím svého zmocněnce odpor. Na výzvu k doplnění plné moci bylo poté prvostupňovému správnímu orgánu dne 11. 10. 2017 doručeno rovněž obsáhlé vyjádření žalobce k pokladům pro rozhodnutí.
36. V důsledku podaného odporu proti příkazu bylo dále pokračováno v řízení o přestupku provozovatele vozidla a příslušný správní orgán vyzval žalobce k seznámení se s podklady pro rozhodnutí, a to v rámci provádění důkazů mimo ústní jednání dne 6. 9. 2018. Z protokolu vyhotoveného téhož dne vyplývá, že žalobce se k provádění důkazů mimo ústní jednání ani v zastoupení nedostavil.
37. Dne 7. 9. 2018 bylo vydáno rozhodnutí o přestupku (doručeno zmocněnci žalobce téhož dne), proti kterému podal žalobce prostřednictvím zmocněnce blanketní odvolání, ve kterém současně požádal o sdělení údajů o oprávněné úřední osobě odvolacího správního orgánu. Jelikož nebylo podané odvolání na výzvu doplněno, bylo postoupeno žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

38. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
39. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
40. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
41. Žaloba je důvodná.
42. Žalobce v žalobě sdružil větší množství námitek, kterými z různých důvodů brojil proti nezákonnosti prvostupňového a napadeného rozhodnutí. Jedna z těchto námitek byla založena na tvrzeném zániku odpovědnosti za přestupek vlivem uplynutí zákonem stanovené lhůty k jeho projednání, a to v důsledku nutnosti aplikovat novou a pro žalobce příznivější právní úpravu ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Krajský soud se proto v kontextu argumentace žalobce nejprve zabýval tím, zda vůči němu mohla být odpovědnost za přestupek provozovatele vozidla uplatněna.
43. V době spáchání přestupku bylo v ust. § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu stanoveno, že: *„Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“* V pátém odstavci téhož zákona bylo dále uvedeno, že: *„Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby^{38c)} nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f.“*
44. V průběhu správního řízení došlo dne 1. 7. 2017 k nabytí účinnosti nového přestupkového zákona, který zavedl nová pravidla ohledně délky a běhu promlčecích dob, jejichž uplynutí má za následek zánik odpovědnosti za přestupek.
45. Podle ust. § 30 písm. a) nového přestupkového zákona: *„Promlčecí doba činí 1 rok.“*
46. Podle ust. § 31 odst. 1 téhož zákona platí, že: *„Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.“*
47. Podle ust. § 32 odst. 2 téhož zákona: *„Promlčecí doba se přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku, b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.“*
48. V ust. § 112 odst. 1 nového přestupkového zákona je dále stanoveno, že: *„Na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem*

nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.“

49. V době svého přijetí nový přestupkový zákon obsahoval rovněž ust. § 112 odst. 2, ve kterém bylo uvedeno, že: *„Ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“*
50. Následně ovšem došlo k vydání nálezu Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, publikován pod č. 54/2020 Sb. (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <https://nalus.usoud.cz>), kterým bylo rozhodnuto o zrušení první věty ust. § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona, neboť toto ustanovení bylo shledáno jako protiústavní. Ústavní soud v citovaném nálezu mj. uvedl, že zbývající část daného ustanovení je i po zásahu Ústavního soudu třeba chápat v původním významu zrušené věty první, tedy že se jedná o lhůty pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůty pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůty pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt.
51. Poté však došlo k další změně právní úpravy intertemporálních pravidel zákona o přestupcích, neboť byl vydán nálezh Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, publikován pod č. 325/2020 Sb., kterým byla zrušena také druhá věta výše uvedeného ust. § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona. V rámci odůvodnění daného nálezu Ústavní soud konstatoval, že čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod je třeba aplikovat ke všem součástem trestnosti, pod které spadá také právní úprava běhu promlčecích dob stanovených zákonem k zániku odpovědnosti za přestupek.
52. Při posouzení, zda je pozdější právní úprava pro pachatele příznivější, je podle právního názoru Ústavního soudu nezbytné zohlednit celkový výsledek takového postupu z hlediska trestnosti, a to s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem případu. K porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny základních práv a svobod dojde také za předpokladu, pokud by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by za užití nové právní úpravy byl již promlčen.
53. Krajský soud je toho názoru, že výše uvedené právní názory Ústavního soudu je nutné aplikovat také v nyní projednávané věci, a to s odkazem na ust. § 112 odst. 1 nového přestupkového zákona.
54. Ke spáchání přestupku došlo dne 1. 9. 2016, přičemž prvostupňový správní orgán vydal příkaz mající za následek zahájení řízení o správním deliktu (dnes přestupku) provozovatele vozidla dne 20. 3. 2017 (doručen žalobci téhož dne - viz doručenko), v důsledku čehož došlo k přerušení běhu promlčecí doby a počátku běhu nové promlčecí doby v délce 1 roku. K vydání rozhodnutí o přestupku poté došlo dne 7. 9. 2018, tedy až po uplynutí zákonem stanovené promlčecí doby [ust. § 30 písm. a) ve spojení s ust. § 32 odst. 2 nového přestupkového zákona]. Jakkoliv bylo řízení zahájeno

v době platnosti a účinnosti „staré“ právní úpravy odpovědnosti za správní delikt provozovatele, rozhodnutí o přestupku bylo vydáno již za nové právní úpravy, která je pro pachatele příznivější, neboť původní právní úprava obsažená v ustanovení § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu s účinností do 30. 6. 2017 nepočítala s promlčením odpovědnosti v důsledky nevydání rozhodnutí v zákonné lhůtě.

55. Na základě výše uvedeného lze dospět k závěru, že odpovědnost žalobce za přestupek zanikla dříve, než bylo ve věci pravomocně rozhodnuto (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 61/2010 – 89; rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz), protože bylo prvostupňové a napadené rozhodnutí vydáno v rozporu se zákonem. Tyto závěry jsou zcela v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu v obdobných věcech (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2020, č. j. 5 As 92/2019-39). Krajskému soudu tak nezbylo, než prvostupňové a napadené rozhodnutí zrušit.
56. Zbývajících žalobními námitkami se již zdejší soud nezabýval, neboť by jejich vypořádání bylo nadbytečné.
57. K žalobcem požadované anonymizaci rozhodnutí ve věci a jeho nezveřejňování na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu pak krajský soud dodává, že se jedná o běžnou součást žalob podávaných výše uvedeným právním zástupcem, přičemž Nejvyšším správním soudem bylo opakovaně judikováno, že anonymizace účastníků řízení je dostatečným způsobem zajištěna (uvedeny jsou pouze iniciály). Pokud se jedná o právního zástupce, krajský soud k tomu dodává, že zveřejňování jeho osobních údajů v souvislosti s výkonem advokátní praxe obecně podléhá jinému právnímu režimu, resp. požívá jinou míru právní ochrany.
58. V této souvislosti lze podpůrně odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 4 As 444/2019 - 38, ve kterém bylo uvedeno, že: „*K otázce zveřejňování osobních údajů zástupce stěžovatele a stěžovatele samotného, jakož i meritorních rozhodnutí na internetu Nejvyšší správní soud uvádí, že veřejnost soudního řízení je garantována čl. 96 Ústavy České republiky a součástí této zásady je také veřejné vyhlášení rozsudku, což ostatně potvrdil i Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18. Proto platí, že jsou pravidelně při vyhlásování uvedeny na úřední desce (i elektronické) základní identifikační údaje jednotlivých účastníků včetně jejich zástupců, aby byl zachován požadavek na veřejnost soudního řízení. Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu navíc konstatoval, že zájem na veřejném vyhlásování rozsudků převažuje nad zájmem na ochraně osobních údajů účastníků řízení (s výjimkou citlivých údajů), a proto nelze od zveřejňování základních identifikačních údajů ustoupit (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 4 As 252/2019 - 42). Navíc advokát je veřejně činnou osobou a s ohledem na specifický charakter jeho činnosti je nutno považovat za veřejnou prezentaci advokáta veškerou advokátní činnost, která má souvislost se soudem projednávanou věcí. Nejvyšší správní soud odkazuje na závěr vyslovený v rozsudku ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 As 5/2012 - 29, že jméno a příjmení advokáta jsou na základě zvláštního právního předpisu zapsána ve veřejně přístupném seznamu. Dále Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 -161, ve kterém konstatoval, že „pokud se Mgr. Václav Voříšek cítí být sekundárně viktimizován, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení“.*

VII. Závěr a náklady řízení

59. Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy krajský soud shledal žalobní námitku týkající se zániku odpovědnosti za přestupek vlivem uplynutí promlčecí doby stanovené zákonem jako důvodnou a nezbylo mu tak, než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, přičemž s přihlédnutím k důvodu nezákonnosti shledal krajský soud nezbytným též zrušení rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ve výroku II. tohoto rozsudku (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). V této souvislosti krajský soud příslušnému správnímu orgánu ukládá, aby v navazujícím řízení rozhodl tak, že řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla se podle ust. § 86 odst. 1 písm. h) ve spojení s ust. § 112 odst. 1 nového přestupkového zákona zastavuje, protože zákonem stanovená lhůta k jeho projednání uplynula.
60. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a a na odměně za právní zastoupení. Zástupce žalobci učinil ve věci 2 úkony právní služby (převzetí a příprava věci a sepsání žaloby) po 3 100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 2x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož zástupce žalobce krajskému soudu nedoložil, že je plátcem DPH, nezvýšil krajský soud náhradu odměny za právní zastoupení o částku připadající na tuto daň. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 9 800 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. září 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D.,

v. r.

samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.